

Allison egész nap San Michele szigetén volt, bár induláskor még nem látta értelmét, hogy ilyesmire időt pazaroljon. Egyszer át kellett szállnia, belezavarodott, hogy a 4.1-es vagy a 4.2-es kell-e neki, nem ismerte a Giracittà-járatokat. Végül elég simán odaért, de a zavarodottság érzését az idő múlásával sem rázhatta le. Nem a hatásvadász leírások befolyásolták. Olvasta az útikönyvben, hogy munkaidőben gépi kihantolásokba botolhat, és ez *felkavaró*, neki azonban egyetlen árva csont látványa sem jutott. Lőtt pár fotót, egyébként dologtalanul csapdosta az oldalát a fényképezőgép. Nem jegyzetelt, a diktafont sem használta. Émelygett, délig erősebben, délutánra lett kicsit jobban.

Sztravinszkij sírja miatt ment oda, de szimplának találta. Tulajdonképpen nem is a sírral, vagyis a kalligrafikus betűkkel ékített fedlappal volt gondja, mely egyébként az eltérő színű márvány keret miatt festményszerűen hatott rá – hanem a szaggal. Gondolta, különálló kis szigeten lesz, végre kiszakad abból a fojtogatóan feszes összhangra építő színjátékból, ami maga a város. Állt a sír előtt, visszaidézte magában a dallamot, amit ideérkezése óta dúdol. Tegnap éjjel élőben hallotta, a Teatro la Fenice elé hívták itt dolgozó amerikai ismerősei; nyugati partiak voltak, de ez most nem jelentett semmit, talán csak azért, mert ő New York-iként az utóbbi évekig el sem hagyta szülővárosát. A színház oldalában indultak el, sétáltak pár percet, s egy kívülről semmilyennek tűnő, belül azonban izgalmas elrendezésű művésztanyára, zárt klubként működő kis étterembe jutottak. A sarokban alacsony pódiumon zongora állt, a falakon színészek jelmezes fotói sorakoztak. Hamarosan muzsikusként léptek be a hangszerekkel, ittak, hangoltak, de nem játszottak. Az Arsenale valamelyik stúdiójából érkeztek, előadásuk volt. Allison unatkozott, sok ilyet látott, tapasztalt már, a művész öntudatának kipárolgása, nehéz szagok, semmivel sem jobbak, mint ami elől menekül. És akkor, mintha egy függőnyt húznának félre, lelepleződik az összeesküvés. A zenészek, ahogy elővették, el is pakolják a hangszereket, viszont egyikük fellép a zongorához, és amint helyet foglal, máris játszani kezd. Ez azért szíven ütötte Allisont. Kiderült, hogy előre megbeszélték: a kedvéért választották Sztravinszkij *Oedipus Rex*-ét, néhány részletet a zongorakivonatból. Említette az ismerőseinek a San Michele-t, Sztravinszkijt. Azt sajnos nem mondta nekik, hogy ő egyszer csúnyán felsült ezzel a témával, méghozzá közönség előtt. Mindent megkapott gyerekként, tucátjával sorakoztak a polcain a partitúrák – az adott darabot talán körvonalazatlan lázadásának részeként választotta ki, de valószínűbb, hogy Cocteau librettója, pontosabban az átlagemberek sorából kilógó, kórosan sovány szerző miatt, mert halvány, külsődleges rokonságot érzett sorsuk és fizikai adottságuk közt. Míg a tanárok le nem állították, fiúk, lányok egyaránt úgy csúfolták Allisont, hogy kis auschwitz-i. Vékony lány volt, olyan, akire azt szokták mondani, kórosan sovány, és valóban alultápláltnak találták a kórházban. Úgy került oda tizenhat éves korában, hogy előntötte a vér, s bent kiderült, ektópiás terhességét vetélte el. Apjának arról kellett beszélnie, mi ez a terhesség-dolog, s nem arról, miért vannak étkezési zavarai. Szégyellte hosszú, csontra fogyott felsőcombját, melyről egyszer azt mondták: izmok se nagyon lehetnek ott. Egyetlen fiú volt, aki unalomból rámászott. Pedig Allison tudta, hogy az arca vakítóan szép, kislányos, hamvas, túlzásig bájos, harapni-tépni, nyalogatni való. Nem tudta elérni, hogy csak a szemébe nézzenek, végig, amíg vele beszélnek: csak az arcába, lényé gyújtópontjára összpontosítsanak. A fiúk, a férfiak mindig nézik a testet is. Az apja is ezt tette, látta néhányszor, és nem fogta föl, hogy tehet vele ilyet, lefitymálja a lábait, laposnak gondolja a fenekét. De hisz ő az apja! Képes volt neki odavetni, csoda, hogy bírja taposni a zongora pedáljait. Mert hogy eléri, az nem kérdés, nevetett fel az egyébként visszafogott kedélyű ember, de hogy ki is bírja nyomni... Amikor a

¹ Szűcs Attila *fitness-hall* (2000) c. festménye nyomán

megtermékenyített pete beágyazódott a petevezetékébe, s a repedés miatt kis híján meghalt, szóval amikor visszahozták az életbe, egy egész, gyógyszeres bódulatban töltött éjszakán át szagolta közvetlenül az ágya mellett ülő, s a kezét szorongató apja bőséges és béklyózó férfiszagát. Ez a szag üldözi, mászik rá, fonja be újra és újra.

Pedig az apja tavaly meghalt. Nagykorú lett, sok pénzt örökölt, és valakitől hosszú, vékony combokat is – anyjára nem emlékezett, hároméves volt, amikor elvesztette. Oidipuszban elsőre az tetszett neki, amit a neve jelent: dagadt lábú. Micsoda véletlen egybeesés! Úgy játszott az apjától kapott partitúrából, hogy fogalma sem volt arról: Sztravinszkij is bolondot csinál belőle. Törvényszerű volt, hogy belehibázzon, s azután félrevigye az egész darab értelmezését. Azóta százszor is eljátszotta magának, hibátlanul. S tegnap ez az Arsénale egyik stúdiószínpadáról érkezett zongorista sem rontott. Míg játszott, rajongva bámult Allison gyermeki, holdsugárfényű arcába. Csak később hagyta faképnél, amikor már az étterem előtt beszélgettek. Biztosan látta a lábát, a csípőjét. Hogy a mellkasa is lapos. A férfiak szerte a világon tudják róla, hogy aránytalanok a testrészei, s ha csak a közelükbe ér, máris termelik ki magukból a szagot, amivel távol tarthatják. Rá kellett jönnie, hogy nem csak az apja szagának emléke játszik vele ilyen gonoszul, hanem minden férfié. És a mai nap után elmondhatja, hogy elsőként egy város is csatlakozott az ellenfelek sorához: Velence szaga. Sokfelé érzett megközelítőleg hasonlót Olaszországban, de itt a víz állandó közelsége miatt pillanatok alatt, s ismeretlen összetevőkből is készen áll ez az elegy. Nem arról van szó, hogy minden a múlt felé terjeszkedik, vagy hogy az idő sokkal közvetlenebb érték, a felszín mögött azonnal következik, szinte tapintható a mélye – hanem hogy itt csakis a szagok függvényében lehet létezni, és ez mindent eszébe juttat, amit elrontott idáig. A megfelelés kényszerét, s hogy nem képes mit kezdeni az ideálokkal. Hogy lefegyverzik a kortalan igények, és ekkor már kevés lesz az önmagával szembeni szigorúság, a kimeríthetetlen éberség.

Pedig igyekszik enni, csak nem tud. Edzi magát. Amerre megfordul, minden szállodában órákat tölt a konditermekben, a fitness-részlegen, nem is menne olyan helyre, ahol nincs legalább egy szobabicikli. Zenélnek a fejében, amíg tekeri a pedálokat. Már maga a gondolat, hogy pedálok ezek is – megnyugtatja. Kisebb korában a hatalmas házuk egyik oldalsó traktusában kialakított jókora teremben tekert, mindig behúzott, ha jött a katarzis, de valahogy előre félt is tőle, dühöt fog érezni, tudta. Mégsem állt le, s legalább két-három egykedvű orgazmusnak bele kellett férnie. Ennek a velencei szállodának, amelyben két hete megszállt, a fitness-terme olyan, mint egy leromlott palota táncterme – úristen, sóhajtott mélyet Allison, hiszen még a hatalmas, több karú csillárok is fent vannak, mint az emlékezet, a dicső múlt sűrű, elvadult bozótjai, igaz, nem működnek, a jótékony, zöldes fényt egyes falba rejtett ledek biztosítják, készségesen ajánlkozó árnyékokat hagyva a problémásabb vendégek számára. De épp ez a sejtelmesség vágja gyomron Allisont már a belépéskor. S rögtön utána a falak kisúrolhatatlan szaga, amiről már szinte nem is ildomos beszélnie, mint ahogy nem is képes senki előtt sem szóba hozni. Pedig ő sem lesz fiatalabb, s ha a körülmények csökönysége nem hagy alább, odaveszhet minden. Ül esténként a Rio del Ferali fölé magasodó szálloda hatalmas termébe állított szobabiciklin, hallja a fejében Sztravinszkij recitativóit, a részt, ahol 6/8-os ritmusra vált, a megrendítő üstdobütéseket, végül az epilógust: *Divum Jocastae caput mortuum!* A rendről, a dolgok rendeződéséről álmodozik, s körülötte minden olyan, mint egy halálba dermedt színpadkép. Alatta, a sejtelmességre rájátszó célfényeknek hála, olyan a padló, mint egy rég elhalt, tisztátalan, hínáros tó felszíne, várja, hogy az orgazmussal, vagy a második-harmadikkal majd sikolt egy hatalmasat, kitör belőle, ettől pedig felszakad alatta a vékony álcaréteg, s alámerül végre.

A San Michele-n a falnak döntve látott egy törött, csorbult szobrot, bizonyára valamelyik sírról emelték le, kidobják, restaurálják, még nem dőlt el a sorsa. Mérik, mi az értéke. A fitness-terem túlsó végében – leválasztott másik világban, melybe nincs átjárás –,

mintha ezt a szobrot látná, legalábbis az árnyékba olvadó körvonalait, míg vadul, majd lassabban, s ismét minden erejét beleadva, taktusra teker. Nem vehető ki jól, a temetőben látottra meg nem akar emlékezni, így bárkivel behelyettesítheti. Úgy néz ki, egyedül maradt vele, eltörpülve a hosszan sorakozó fülkeboltozatok előterében, számol magában, amíg eljön az idő, s találgatja, hogyan nevezze ezt az oly jól ismert szagokkal cselező alakot. Holnap is ezt fogja csinálni, esetleg visszamegy a temetőszigetre is. Képtelen tovább utazni, marasztalja a tudat, hogy minden fenyegetettség ellenére még mindig itt tanult magáról legtöbbet: hogyan maradhat fenn valami, amiből látszólag teljesen hiányzik a vitalitás.